

Geachte aanwezigen,

Heel hartelijk dank voor de uitnodiging om wat te zeggen over Natuur en Milieu Educatie, in de stukken aangegeven als onderdeel van Communicatie voor Duurzame Ontwikkeling.

Ik ben Hans de Jong, voorzitter IVN afdeling Zwolle.

IVN staat voor Instituut voor Natuureducatie en Duurzaamheid. Wij organiseren in Zwolle e.o. veel cursussen en excursies die tegen kostprijs of gratis worden aangeboden. Onze leden mogen pas 'in het openbaar' optreden wanneer ze voldoen aan onze hoge kwaliteitseisen. Om excursies te mogen geven is het volgen van de Natuurgidsen Cursus en het behalen van het examen daarvan noodzakelijk.

De zwaarte van de cursus kan o.a. worden weergegeven door de tijdsbelasting: in 1,5 jaar ca. 50 dagdelen colleges en veldbezoeken met daarnaast uitgebreide opdrachten en zelfstudie. Niet om aan te geven hoe goed we zijn maar wel om aan te geven dat we deskundig zijn.

Onze afdeling heeft 380 leden en donateurs waarvan 80 zich enthousiaste inzetten voor de educatieve activiteiten.

Het afgelopen jaar hebben we diverse cursussen aan bijna 300 mensen gegeven, jong en oud. (zie de info folder voor 1halfjaar van 2017)

De Scharrelkids cursus hebben we gegeven voor 30 pedagogische medewerkers. Een voorbeeld van teach the teacher,..... wat we samen veel meer zouden moeten doen. Aan de openbare excursie hebben 600 mensen meegedaan.

Aan het Vechterweerd project in 2016 hebben 516 kinderen , hun leerkrachten en begeleidende ouders met veel plezier

deelgenomen aan de veldlessen mede gefinancierd door Vitens.

Bij veel van onze activiteiten worden we ook ondersteund door gespecialiseerde medewerkers van Natuur- en Milieu Overijssel.

Er gebeurt dus beslist wel wat en zeker ook door andere organisaties maar het is uiteindelijk toch veel te weinig wanneer je bedenkt hoeveel basisschool kinderen niets meekrijgen van de natuur buiten.

Natuurlijk zijn wij aangesloten bij het Natuur Platform Zwolle.

Complimenten voor de fracties die het initiatief genomen hebben om zich verder te verdiepen in de problematiek van NME/ CDO in Zwolle. Het verdient beslist uw aandacht.

In mijn bijdrage zal ik proberen aan te geven wat goed gaat m.b.t. NME en wat niet.

Voor de duidelijkheid de Natuur en Milieu Educatie is heel breed maar het buiten actief zijn, ervaren, voelen, beleven vinden wij een noodzakelijk aspect van die educatie.

Zit er geen buiten aspect aan die educatie dan heeft onderzoek uitgewezen dat het effect zeer gering is bij kinderen. (leest u er nog maar eens het boek op na van Richard Louv Het laatste kind in het bos)

Ik heb niet geprobeerd dat heel genuanceerd te doen en daarmee iedereen te vriend te houden. Ik neem aan dat u de interesse en het niveau hebt om geheel tegen onze tijdgeest in, in mijn woorden vooral te horen waar het werkelijk omgaat, in plaats van om u op te winden over details waar u het niet mee eens bent.

Wat ik u wel kan zeggen, het komt uit mijn diepste overtuiging en ook met 40 jaar ervaring als vrijwilliger en professional in de Natuur Milieu Educatie en Duurzaamheid.

Wat goed gaat is dat er nog steeds veel vrijwilligers zijn die zich inzetten en zich hard willen maken om de aandacht te vestigen op de schoonheid van de natuur, het belang van een leefbare woonomgeving etc.

Wat goed gaat is ook dat er steeds meer aandacht komt voor de gevolgen van klimaatveranderingen en de gevolgen daarvan voor natuur en als onderdeel van die natuur voor ons mensen. En die gevolgen zijn niet gering, die gaan zo ver als de vluchtelingenstromen die de inhoud van de krant en de politiek nu bepalen.

(Te gek voor woorden eigenlijk dat ik al blij ben met aandacht voor de klimaatverandering terwijl we zelf de grootste veroorzakers zijn)

Ook bedrijven besteden meer tijd en aandacht aan gevolgen van het handelen en produceren voor het milieu. Natuurlijk vaak gecombineerd met het bedrijfsbelang maar dat mag. Ik noem nu specifiek even de ROVA die de taak op zich heeft genomen van de coördinatie van de CDO. Complimenten voor dat initiatief en de inzet daarvoor.

Bij een eerdere analyse van de NME/ CDO was de conclusie dat het aanbod erg versnipperd was en de doelgroep scholen daar geen raad mee wist. Ik vat de conclusie zoals u merkt kort samen.

Er is nu een moedige poging gedaan om het aanbod netjes te bundelen zodat de vragers (er is speciaal gekeken naar

basisscholen) de geschikte aanbieder kunnen vinden. Via neem ik aan... wat een fantastische website moet worden.

Mooi... zeker! En een zeer nuttig hulpmiddel want het aanbod zou nu helder kunnen zijn voor basisscholen.

Maar daarmee staan we in mijn ogen pas aan het begin van wat echte natuur educatie en daarmee de kiem voor duurzaam denken en handelen, is.

Als we het hebben over NME CDO dan heb ik in 40 jaar nog nooit gehoord dat iemand het niet belangrijk vond.

En wat zie ik overal om me heen: alle instituten die op dit terrein actief zijn moeten mee doen aan de marktbenadering want daarmee bewijs je je bestaansrecht.

Je product moet je zo aantrekkelijk maken dat je er meer mee verdient dan dat het kost.

En dat heb ik inmiddels wel geleerd: dat lukt je op dit terrein nooit!

Veel NME centra zijn inmiddels daarom dicht.

Daarin is Zwolle helaas "niet geheel anders...." (om maar eens de tale Kanaäns te gebruiken)

Gek is dat eigenlijk, liever zou ik zelfs zeggen verbijsterend, we weten wel in beleidsnotities te zetten dat het heel belangrijk is voor ontwikkeling van kinderen, voor een duurzame houding in het latere leven etc.

Maar de juiste conclusie weten we met z'n allen niet te trekken. Ik zeg nadrukkelijk met zijn allen.

Het moet ons wat waard zijn! NM educatie geeft enorme maatschappelijke baten en bespaart ons veel maatschappelijke kosten.

Waarom zoeken we dan lapmiddelen voor die natuur en milieu educatie?

Een prachtige site met het aanbod, leuke filmpjes op facebook, we ontwikkelen een op de vrager geënt nieuw product etc. Handig met docenten handleiding, uitvoeringstips, materialen lijst enzovoort.

Maar Natuur beleven is een activiteit, niet iets leren of bekijken maar doen. En dat doen gebeurt buiten.

Ik durf wel te stellen dat we (kinderen) tegenwoordig niets meer buiten doen. En dat is toch de plek waar we van nature leren? Let wel: van nature, dat hoort bij onze natuur.

In onze stedelijke omgeving hebben we natuur beleven zo goed als onmogelijk gemaakt.

15 jaar geleden hebben we onze schoolpleinen met richtlijnen uit Den Haag versteend.

Wat er nog aan natuur stond aan struik en boom is weggehaald. Want wat er in struiken gebeurt was niet of slecht controleerbaar. Enge mannen met lange jassen en wat al niet meer..

Ons stedelijk groen moet i.v.m. efficiënter beheer omgezet worden naar meer gras en minder opgaande begroeiing. Buiten spelen wordt door veel moeders (en vaders) tegenwoordig vereenzelvigd met hondenpoep aan de schoenen van kinderen.

In de praktijk betekent dat, dat het steeds moeilijker wordt om in de natuur, hutten te bouwen, in een boom te klimmen

(en er uit te vallen want dat hoort daar ook bij). Vuurtje te stoken en ga zo maar door.

Een gemiste kans voor zowel de fysieke als geestelijke ontwikkeling van het kind. Dat is geen persoonlijke opmerking van een natuurfanaat maar echt (wetenschappelijk) aangetoond! En het is ook geen alternatief feit!

En ja voor een deel zijn we als groene clubs ook zelf verantwoordelijk voor een afnemend areaal voor het Wilde Kind. (of wanneer u dat liever heeft het natuurlijke kind)

Wanneer er een Sperwer broed in een bos waar kinderen zouden kunnen spelen, moeten we dat onmogelijk maken. De Sperwer staat op de rode lijst.

Het kind heeft toch een heel ander territorium: drie meter rond TV en computer.

Was een kind maar een rode lijst soort, dan kwamen er wel middelen beschikbaar voor een nieuw leefgebied.

Uit wel ingelichte bron weet ik dat we in onze regio vele malen meer hebben uitgegeven aan de bescherming van 1 bever familie dan in totaal aan NME in de hele regio.

Ik doe hier geen oproep om meer geld voor natuur en milieu educatie, ik snap dat dat in het huidige tijdsgewricht geen zin heeft. (hoewel??)

Toch hoop ik wel dat u wel wat vaker wakker ligt over de toekomst van uw kind, of dat van een ander omdat, om in de deltaplan terminologie te blijven de situatie meer is dan urgent.

De situatie is beangstigend.

Waar ik wel om vraag is een gezamenlijke wil om nu werkelijk iets te gaan doen aan Natuur en Milieu Educatie. (en wat mij betreft niet alleen voor kinderen van de basisschool maar voor iedereen... het is toch een leven lang leren??)

Een gezamenlijke wil, niet alleen door bevlogen vrijwilligers, niet alleen door een enkel bedrijf waar het een beetje past in de bedrijfsfilosofie maar door ons als samenleving als geheel.

Het wordt tijd voor een Deltaplan Natuur en Duurzaamheidseducatie dat past ook helemaal in de lijn van de andere Deltaprogramma's zoals Klimaat Actieve Stad.

We moeten ophouden met praten, inventariseren, doelen op elkaar afstemmen en vervolgens te weinig tijd hebben om ook maar iets uit te voeren.

Als IVN kunnen we de vraag van basisscholen lang niet aan... er zijn veel meer scholen die met hun klassen naar buiten willen dan wij kunnen behappen.

Wij trekken nieuwe leden door het geven van cursussen en het gratis geven van excursies.

Maar daarmee hebben we nog geen contact met de grote groep die we zouden willen en moeten bereiken.

De mensen die niet of nauwelijks betrokken zijn op hun leefomgeving.

Die mensen moeten ons letterlijk en figuurlijk tegen het lijf kunnen lopen en waar kunnen ze dat nog doen. Ja we hebben de seizoenfeesten nog in het Doepark.

Een plek voor spontane educatieve ontmoeting in de stad is er nauwelijks meer.

In het grijze verleden was dat de Wethouder Nooterhof, wel overwogen door de raad uitbesteed aan het Ecodrome. Eigenlijk liepen we (ik zeg nadrukkelijk we omdat de raad toch het gedachtegoed weer geeft van wat in de samenleving leeft).

Eigenlijk liepen we toen voorop bij het idee dat marktwerking ook goed voor educatie zou zijn.

Het Ecodrome kon die verwachtingen niet waar maken. Foei riep de raad...

Ik zeg logisch omdat ook met veel subsidies de maatschappelijk baten van Educatie niet in klinkende munt kunnen worden omgezet.

Gesloten is het Ecodrome..... zo goed als weg de educatieve activiteiten in het Doepark,... weg is kennelijk de prikkel om werk te maken van educatie.

Gelukkig hebben we nog deze bijeenkomst en naar ik van harte hoop een wenkend perspectief.

Laten we dan nu eindelijk die hete aardappel die de NM en Duurzaamheidseducatie al meer dan 10 jaar is, eens niet afschuiven naar een ander... laten we nu gewoon afspreken dat we er vanaf nu werk van gaan maken. Ik zeg niet veel geld in steken maar werk van maken.

Dat hoeft in de basis niet moeilijk te zijn.. maar we moeten samen een helder doel stellen en dan komt de invulling vanzelf.

Wat mij betreft zou het doel moeten zijn:

Vanaf 2018 gaat **elke klas in Zwolle in ieder geval 1 maal per jaar naar buiten voor een educatief programma.**

Daar is veel voor nodig, niet (alleen) in geld maar in menselijke energie en goede wil.

Wanneer we dat durven afspreken:
elke klas van de basisschool minimaal 1 dagdeel per jaar naar buiten

Dan kunnen we samen aan het werk om te ontdekken hoe dat zou moeten. Dan spreken we niet meer over een opdrachtgever en een opdrachtnemer.

Dan hebben we het over WIJ in Zwolle

Wij zorgen voor een goed niveau van Communicatie voor Duurzame Ontwikkeling, voor prima Natuur Educatie.

Waar denk ik dan aan:

De scholen... toon meer lef bij de invulling van alle zogenaamde verplichtingen.

Zet gespecialiseerde opleidingen structureler in voor Educatie.. ik denk dan aan Groene Welle, maar ook aan PABO's en opleidingen voor Onderwijs Assistent.

Ik denk aan bedrijven (ROVA) als voorbeeld maar kan ook met verzekeringsmaatschappijen.

(buiten zijn / spelen) bestrijd obesitas)

Ik denk aan Alle groene en grijze clubs die een deel van de opdracht voor zijn/ haar rekening nemen.

En natuurlijk ook de overheden, gemeente, waterschap en provincie.

Goed we beginnen bij basisscholen maar dan ook verder voor Jan en Alleman.

Want wie heeft er nu geen belang bij een plezierige en gezonde leefomgeving voor zijn kind of kleinkind of desnoods alleen voor jezelf, want in dit geval mag u van mij Egoïstisch zijn.

In deze verkiezingstijd roep ik:

Eigen Natuur Educatie eerst
Dank u wel voor uw aandacht